

راه‌ها و حمل و نقل (۲)

● راه‌آهن

آیا تاکنون با قطار به مسافرت رفته‌اید؟ اگر پاسخ شما «بله» است، برای هم‌کلاسی‌هایتان درباره‌ی سفر با قطار توضیح دهید.
قطارها ممکن است مسافربری یا مخصوص حمل‌بار باشند.

من یک «لوکوموتیوران» هستم. به کسی که قطار را هدایت می‌کند، «راهبر قطار» یا لوکوموتیوران می‌گویند. در مسیرهای کوتاه، دو راهبر و در مسیرهای طولانی چندین راهبر قطار را هدایت می‌کنند.

راهبر برای تعیین مسیر از طریق شبکه‌ی بی‌سیم با مرکز در تماس است؛ زیرا اگر مانعی بر سر راه قطار باشد، راهبر نمی‌تواند ناگهانی و در همان لحظه قطار را متوقف کند. حتی پس از اینکه راهبر ترمز را می‌کشد، قطار ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ متر جلو می‌رود و بعد به طور کامل توقف می‌کند. بنابراین، هیچ‌گاه در مسیر قطار حرکت نکنید.

فعالیت

با توجه به نقشه، پاسخ دهید.

۱- راه آهن سراسری ایران به کدام بندر در کناره‌ی دریای خزر مربوط می‌شود؟ **بندر ترکمن**

۲- راه آهن سراسری ایران به کدام بندرها در کناره‌ی خلیج فارس مربوط می‌شود؟ **بندر امام، بندر خرمشهر، بندعباس، بندر ماهشهر**

۳- با توجه به مطالب درس پیش، سنگ آهن معدن‌های چادرقلو و بافق با چه وسیله‌ای به کارخانه‌ی ذوب آهن می‌رسد؟ **قطار**

۴- اگر در شهر یا روستای شما ایستگاه راه آهن باشد و قطار از آنجا عبور کند، برای حفظ ایمنی ساکنان منطقه و قطار چه

کارهایی انجام می‌شود؟ به کمک بزرگ‌ترها در این باره پرس و جو کنید، شما چه راه‌های دیگری پیشنهاد می‌کنید؟

در مسیر قطار حرکت نکنیم، به حرف مسئولان توجه کنیم، خطوط ریلی دیوارکشی شود.

حمل و نقل آبی:

همان طور که می دانید، کشور ما از شمال و جنوب به دریا راه دارد و ما می توانیم از راه دریا با کشورهای دیگر ارتباط برقرار کنیم.

حمل و نقل با کشتی و از راه دریا بسیار ارزان است. کشتی ها برای حمل کالاهای سنگین، بسیار مناسب اند ولی خیلی آهسته حرکت می کنند. علاوه بر این، همه ی کشورها به دریا دسترسی ندارند.

▲ کشتی در حال حمل خودرو - بندر عباس، هرمزگان

▲ بندر امیرآباد - مازندران

△ کشتی در حال بارگیری - بندر چابهار، سیستان و بلوچستان

بخش عمده‌ی صادرات و واردات کشور ما از طریق بندرها و به وسیله‌ی کشتی صورت می‌گیرد. بندر جایی در کنار دریاست که کشتی‌ها در آنجا توقف و بارگیری می‌کنند یا بار خود را تخلیه می‌کنند.

راه‌آهن و راه‌های جاده‌ای ما به راه‌های کشورهای همسایه متصل‌اند و از این طریق کالاهایی به سایر کشورها صادر یا وارد کشور ما می‌شود.

من ناخدای یک کشتی بزرگ هستم. به کسی که کشتی را هدایت می‌کند، «ناخدا» یا «کاپیتان» می‌گویند. ناخدا می‌تواند کشتی را از مسیرهای مشخص شده روی نقشه هدایت کند. او همچنین مدیریت افرادی را که در کشتی کار می‌کنند، به عهده دارد. ناخدا باید روحیه‌ای قوی داشته باشد تا در شرایطی مثل توفان بتواند با آرامش، کشتی و سرنشینان آن را نجات دهد.

△ در گذشته، پیدا کردن مسیرها کار چندان آسانی نبود. امروزه با استفاده از رایانه و سامانه‌ی موقعیت‌یاب جهانی یا «جی‌پی‌اس» به راحتی می‌توانیم مسیرها و فاصله‌ی آنها را در دریا پیدا کنیم.

امروزه همه‌ی نواحی و کشورها برای رفع نیازهای خود به هم وابسته‌اند.
 در کشور ما نیز بعضی مواد اولیه و کالاها به کشورهای دیگر صادر می‌گردد و کالاهایی وارد کشور می‌شود.

حمل کالا از طریق قطار باربری

حمل کالا از طریق جاده

حمل و نقل هوایی:

هواپیما برای حمل مسافر و کالاهای سبک، بسیار مناسب است؛ زیرا سرعت زیادی دارد و مسافت‌های طولانی را در مدت کمی طی می‌کند ولی هزینه‌ی مسافرت با آن زیاد است.

▲ سالن فرودگاه امام خمینی (فَیْس بَیْرُتَا)، تهران

من یک خلبان هستم. هدایت هواپیما را «خلبان» و «کمک خلبان»، به عهده دارند.

خلبان دوره‌های آموزشی خاصی را گذرانده است و گواهی‌نامه‌ی خلبانی دارد. او قبل از پرواز، مقدار سوخت هواپیما و سنیستم ایمنی آن را بررسی می‌کند. از شرایط آب‌وهوایی مسیر خود آگاه می‌شود و با هماهنگی برج مراقبت، پرواز را انجام می‌دهد.

همه‌ی کسانی که از وسایل حمل و نقل استفاده می‌کنند و همچنین کالا و باری که با این وسایل حمل می‌شود، باید بیمه باشند. اگر افراد یا بار بیمه شده دچار حادثه شوند، بیمه وظیفه دارد خسارت آنها را بپردازد.

به نقشه‌ی فرودگاه‌های ایران توجه کنید.

با هواپیما می‌توانیم به بعضی از شهرهای داخل یا خارج از کشور سفر کنیم. بعضی از شهرها فرودگاه بین‌المللی دارند و پروازهای خارجی از آن فرودگاه‌ها انجام می‌شود.

● در این نقشه فرودگاههایی که پرواز مسافری دارند، آورده شده است.

نقشه‌ی فرودگاه‌های داخلی و بین‌المللی ایران

فعالیت

۵- تاکنون به این فکر کرده‌اید که به جز راه‌های زمینی، هوایی و دریایی، مسیرهای جدیدی برای انتقال اطلاعات

ایجاد شده است؟ اینترنت به ما این امکان را می‌دهد که تصاویر و اطلاعات خود را از مکانی به مکانی دیگر ارسال

کنیم. به نظر شما حفظ ایمنی و امنیت این راه چگونه و بر عهده چه کسانی است؟
وبسایت‌ها، مدیران امنیت شبکه اینترنت

۶- کاربرگه‌ی شماره‌ی ۸ (مقایسه‌ی انواع وسایل حمل و نقل) را در کلاس انجام دهید.

بسیاری از کانال‌های ارتباطی ما با
کشورهای دیگر قطع می‌شود و تجارت

۷- اگر در جنوب کشور دریا وجود نداشت، ما چه مشکلاتی داشتیم؟
۸- اگر فرار بایستد به سفر بروید، کدام یک از وسایل حمل و نقل را که در این درس خواندید، انتخاب می‌کنید؟

برعهده دانش آموز است.

چرا؟